

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання
історичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НН інституту історії, права
та міжнародних відносин
Ю.В. Подрез Ю.В. Подрез
«02» вересня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ТУРИЗМ У СФЕРІ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

**Галузь знань 29 Міжнародні відносини
Спеціальність 291 Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії
Освітньо-професійна програма Міжнародні відносини**

**Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Мова навчання українська**

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту історії, права та
міжнародних відносин
«02» вересня 2024 р.

Голова Моцак С.І., кандидат
педагогічних наук, доцент

Суми – 2024

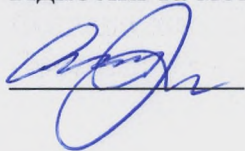
Розробник:

Крупеня І.М., кандидат політичних наук, ст.викладач кафедри всесвітньої історії,
міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри всесвітньої історії,
міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Моцак С.І., к. пед. н., доцент, завідувач кафедри всесвітньої історії , міжнародних
відносин та методики навчання історичних дисциплін

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4		Обов'язкова
		Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 120	Бакалавр	4-й
		Семестр
		2-й
		Лекції
		18 год.
		Практичні, семінарські
		24 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		72 год.
		Консультації:
2 год.		
Вид контролю: залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин» покликаний допомогти майбутньому фахівцю – бакалавру у зазначеній галузі засвоїти її основний категоріально-понятійний апарат, теоретико-методичних, нормативно-правових основ міжнародного та національного туризму і набуття практичних навичок з організації та юридичного супроводу міжнародного туризму; ознайомлення студентів із особливостями організації, функціонування і перспективами розвитку міжнародного туризму і місця України на його ринку, правовими основами вивчення світових туристичних потоків, тенденціями їх формування, набуттям студентами практичних професійних компетенцій з організації нормативно-правового регулювання розвитку міжнародного туризму. Вивчення цього курсу безпосередньо вплине на формування світогляду фахівця - міжнародника, надасть йому змогу самостійно критично оцінювати основні проблеми сучасного стану національного туризму, пояснювати міжнародно-правові стандарти здійснення туристичної діяльності, пояснювати види міжнародних нормативно-правових актів та особливості їх правового регулювання в сфері міжнародного туризму.

Навчальна дисципліна «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин» входить до переліку вибірових компонентів освітньо-професійної програми (цикл професійної підготовки).

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.

ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності.

ЗК11. Здатність діяти суспільно відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Знання про природу, динаміку, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин.

СК2. Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Розуміння основ сучасної світової економічної системи та структури міжнародних економічних відносин, та їх впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК10. Знання та розуміння національних інтересів України на міжнародній арені.

СК11. Розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав.

Навчання спрямоване на комплексну реалізацію практичної, когнітивно-освітньої, професійної та виховної мети, а саме:

- *практична мета:* формування студентів певного обсягу знань про політичні, економічні, соціальні процеси у світі, місце у ньому України, взаємозв'язок внутрішньої та зовнішньої політики, виробленні навичок аналізу історичних явищ та виявлення їх причинно-наслідкових зв'язків, самостійного узагальнення інформації, вмінь застосовувати набуті знання у повсякденній діяльності, орієнтації у суспільно-політичному житті країни..

- *когнітивно-освітня мета:* формування цілісного уявлення про основні етапи розвитку міжнародних відносин як науки та ознайомлення з понятійно-категоріальним апаратом;

- *професійна мета:* формування знань про систему міжнародних відносин, середовище системи міжнародних відносин, учасників міжнародних відносин, їх цілі, засоби і стратегії;

- *виховна мета:* формування патріотичної свідомості, ознайомлення з поняттями національні інтереси держави, правові та моральні принципи регулювання міжнародних відносин.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин» входить до переліку вибірових компонентів освітньо-професійної програми циклу професійної підготовки. Дисципліна спирається на вивчення таких навчальних курсів, як «Психологія», «Політична географія світу», «Історія, політичні системи та зовнішня політика країн Північної Америки», «Історія, політичні системи і зовнішня політика європейських країн», «Історія, політичні системи та зовнішня політика країн Азії та Африки та Латинської Америки». Знання, отримані в результаті вивчення курсу «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин» можуть бути використані надалі під час вивчення дисциплін: «Теорія і практика переговорів», під час навчальної та виробничої практики.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 01. Демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, еволюції, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин.

ПРН 03. Демонструвати знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

ПРН 05. Розуміння принципів використання теоретичних знань з міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки та конфліктів, міжнародної регіоналістики при вирішенні практичних завдань.

ПРН 07. Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів.

ПРН 11. Аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням норм та правил їх оформлення.

ПРН 12. Оцінювати події міжнародного життя, процеси у сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.

ПРН 19. Відстоювати інтереси України у різних сферах міжнародних відносин.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів

Поточний контроль																ІНДЗ	Разом	Загальна сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	9	75	100
Поточний контроль																		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
Контроль самостійної роботи																		
2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1		25	

4.1. Критерії оцінювання видів роботи для поточного контролю

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання здобувачами вищої освіти всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального матеріалу шляхом поточного та підсумкового контролю.

Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час відвідування лекцій, участі у семінарах та виконання інших видів роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **64 бали:** участь у семінарах – підготовка аналітичних звітів та доповідей і пред'явлення результатів в аудиторії у вигляді усних відповідей, участь в обговоренні семінарських питань / дискусіях, виконання практичних завдань.

- **9 балів:** підготовка індивідуального творчого завдання (презентації, рейтингів керівників, історичної передвибірчої компанії, слоганів правління тощо).

- **25 балів:** опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка рефератів, есе тощо.

Разом – 100 балів.

В Університеті передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (<https://sspu.edu.ua/universitytet/edusci/normatyvno-pravovabaza>).

Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання отримані шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені цією робочою програмою.

Оцінювання результатів аудиторної роботи здійснюється за наступними критеріями

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
6	Здобувач вищої освіти у повному обсязі опрацював матеріал (на належному рівні сформовані знання); упевнено оперує набутими знаннями; аналізує їх, робить власні висновки, здатен відповісти на питання, яке вимагає критичного мислення.
5	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє матеріалом (на достатньому рівні сформовані знання та вміння); аналізує його, робить відповідні висновки, уміє логічно висловити своє ставлення до отриманої інформації. Може відповісти на додаткове питання.

4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє матеріалом (на достатньому рівні сформовані знання), може дати відповідь на додаткове питання у межах вивченої теми. Однак, не може навести приклад при розкритті змісту певного поняття
3	Здобувач вищої освіти не засвоїв всього програмового матеріалу, допускає незначні помилки, відповідає невпевнено, не завжди адекватно використовує терміни та поняття.
2	Здобувач вищої освіти не засвоїв значної частини програмового матеріалу, допускає суттєві помилки, не володіє поняттєвим апаратом
0	Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не відповідає на питання, що винесені на розгляд. Відсутність на занятті.

4.2 Критерії оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки студента

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями
B	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, в яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями
C	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, в яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями
D	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
E	Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Студент має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого, під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків
F	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі тестові завдання.
FX	Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого, невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу, доходить узагальнень, висновків

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин» можуть бути:

- усне опитування. Здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування. При індивідуальному опитуванні викладач ставить перед здобувачем вищої освіти декілька запитань, при фронтальному – серію логічно пов'язаних між собою питань перед усією аудиторією;
- тестові завдання. Тести – це спеціальні завдання, виконання (чи невиконання) яких вказує на наявність (або відсутність) у здобувача вищої освіти певних знань, умінь;
- контроль самостійної роботи
- залік

Засоби діагностики результатів навчання мають на меті критичне мислення, комплексне розв'язання проблем, оригінальність, креативність, міркування та створення ідей, комунікативні навички та навички самоорганізації, уміння працювати з інформацією. Особлива увага при опануванні змісту навчальної дисципліни приділяється запобіганню порушенню академічної доброчесності та забезпечення довіри до результатів освітнього процесу та освітньої діяльності.

Питання для самоконтролю

1. Схарактеризуйте об'єкт, предмет вивчення, мету і завдання курсу «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин».
2. Дайте загальну характеристику державного кордону України.
3. Схарактеризуйте паспортні туристичні формальності.
4. Схарактеризуйте протяжність кордонів України і суміжні країни.
5. Схарактеризуйте пункти пропуску через державний кордон та їхню класифікацію.
6. Схарактеризуйте сутність паспортних формальностей.
7. Схарактеризуйте паспортні документи для перетину державного контролю України.
8. Схарактеризуйте паспортний контроль неповнолітніх.
9. Схарактеризуйте валютний контроль в міжнародному туризмі.
10. Схарактеризуйте сутність валютного контролю. Готівка і правила її перевезення. Обмеження щодо кількості готівки.
11. Схарактеризуйте правила провезення банківських металів. Дорожні чеки та особливості їх застосування.
12. Схарактеризуйте спрощений пільговий порядок проходження туристів: «Зелений» коридор і «Червоний» коридор.
13. Схарактеризуйте формальності безпеки і страхування туристів.
14. Схарактеризуйте найтипівіші небезпеки для міжнародних туристів. Найнебезпечніші регіони для туристичного відвідування.
15. Схарактеризуйте державне забезпечення безпеки і захисту туристів. Поточна ситуація щодо безпеки у провідних туристичних країнах світу.
16. Схарактеризуйте страхові випадки. Основні види страхування. Медичне страхування. Особливості надання медичних послуг громадянам України за кордоном в найпопулярніших DESTINATIONAХ світу.
17. Схарактеризуйте стан та перспективи міжнародного туризму в Україні.
18. Схарактеризуйте нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в Україні.
19. Схарактеризуйте найпопулярніші види міжнародного туризму в Україні.
20. Схарактеризуйте сучасний стан, тенденції, проблеми і перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні.
21. Схарактеризуйте концепція розвитку туризму і курортів в Україні.
22. Схарактеризуйте поняття та види міжнародно-правових актів здійснення туристичної діяльності.
23. Схарактеризуйте міжнародні договори, конвенції, декларації міжнародних туристичних організацій.
24. Схарактеризуйте міжнародно-правові стандарти здійснення

- туристичної діяльності.
25. Схарактеризуйте Хартію туризму, глобальний етичний кодекс туризму, шенгенські угоди.
  26. Схарактеризуйте роль міжнародних туристичних організацій в регулюванні міжнародного туризму.
  27. Схарактеризуйте ООН в системі міжнародного туристичного співробітництва.
  28. Схарактеризуйте головні установи ООН, які займаються питаннями міжнародного туризму.
  29. Схарактеризуйте глобальні просторові особливості міжнародних туристичних потоків.
  30. Схарактеризуйте подорожі між країнами триєдиного центру міжнародного туризму.
  31. Схарактеризуйте зростання обміну туристами між «центром-напівпериферією» і «периферією».
  32. Схарактеризуйте розширення обміну туристами між колишніми метрополіями та їхніми колоніями.
  33. Схарактеризуйте циклічний розвиток міжнародного туризму. Сезонність туристичних потоків.
  34. Схарактеризуйте регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму.
  35. Схарактеризуйте туристичні ресурси та умови розвитку.
  36. Схарактеризуйте туристичну політику держав світу.
  37. Схарактеризуйте державне регулювання міжнародного туризму: регламентування, координація, стимулювання, інформаційне забезпечення, просування національного турпродукту, підготовка кадрів.
  38. Схарактеризуйте туристичну політику розвинених держав світу.
  39. Схарактеризуйте туристичну політику країн, що розвиваються.
  40. Схарактеризуйте туристичну політику України.

6. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин» складається з двох розділів, в яких комплексно вивченні найактуальніші проблеми міжнародних відносин.

7. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

7.1. Тематичні розділи

1-й розділ Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин як навчальна дисципліна

Тема 1. Об'єкт, предмет вивчення, мета і завдання курсу «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин».

1.1. Значення навчальної дисципліни «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин» для майбутніх фахівців зі сфери міжнародних відносин.

1.2. Об'єкт, предмет вивчення, мета і завдання курсу.

1.3. Зв'язок курсу з іншими навчальними дисциплінами.

1.4. База джерел інформації з курсу.

Тема 2. Загальна характеристика державного кордону України та паспортні туристичні формальності

2.1 Протяжність кордонів України і суміжні країни.

2.2 Пункти пропуску через державний кордон, їхня класифікація: за статусом пункту (міжнародні, міждержавні, місцеві), за видами пропуску (автомобільні, залізничні, морські, пішохідні, повітряні, поромні, річкові).

2.3 Сутність паспортних формальностей.

2.4. Паспортні документи для перетину державного контролю України.

2.5. Паспортний контроль неповнолітніх.

2.6. Електронна картка для прискореного паспортного контролю.

Тема 3. Валютний контроль в міжнародному туризмі.

3.1 Сутність валютного контролю. Готівка і правила її перевезення. Обмеження щодо кількості готівки.

3.2. Правила провезення банківських металів. Дорожні чеки та особливості їх застосування.

3.3 Спрощений пільговий порядок проходження туристів: «Зелений» коридор і «Червоний» коридор.

Тема 4. Формальності безпеки і страхування туристів

4.1 Сутність формальностей безпеки і особливості застосування.

4.2 Найтипівіші небезпеки для міжнародних туристів. Найнебезпечніші регіони для туристичного відвідування.

4.3 Державне забезпечення безпеки і захисту туристів. Поточна ситуація щодо безпеки у провідних туристичних країнах світу.

4.4 Страхові випадки. Основні види страхування. Медичне страхування. Особливості надання медичних послуг громадянам України за кордоном в найпопулярніших дестинаціях світу.

Тема 5. Міжнародний туризм в Україні

5.1 Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в Україні

5.2 Найпопулярніші види міжнародного туризму в Україні.

5.3 Сучасний стан, тенденції, проблеми і перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні.

5.4. Концепція розвитку туризму і курортів в Україні.

2-й розділ Сучасний міжнародний туризм та його регулювання

Тема 6. Міжнародне туристичне право

6.1 Поняття та види міжнародно-правових актів здійснення туристичної діяльності.

6.2 Міжнародні договори, конвенції, декларації міжнародних туристичних організацій.

6.3 Міжнародно-правові стандарти здійснення туристичної діяльності.

6.4 Хартія туризму. Глобальний етичний кодекс туризму. Шенгенські угоди.

Тема 7. Роль міжнародних туристичних організацій в регулюванні міжнародного туризму

7.1 ООН в системі міжнародного туристичного співробітництва.

7.2 Головні установи ООН, які займаються питаннями міжнародного туризму.

7.3 Всесвітня туристична організація (UNWTO).

7.4 Класифікація міжнародних туристичних організацій.

7.5 Всесвітні і регіональні туристичні організації.

7.6. Офіційні (міжурядові) і неофіційні організації в сфері туризму. Універсальні й спеціалізовані туристичні організації.

Тема 8. Глобальні міжнародні туристичні потоки та їх організація

8.1 Глобальні просторові особливості міжнародних туристичних потоків.

8.2 Подорожі між країнами триєдиного центру міжнародного туризму.

8.3 Зростання обміну туристами між «центром-напівпериферією» і «периферією».

8.4 Розширення обміну туристами між колишніми метрополіями та їхніми колоніями.

8.5. Циклічний розвиток міжнародного туризму. Сезонність туристичних потоків.

Тема 9. Регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму

9.1. Регіони (макрорегіони) за UNWTO: Європейський регіон, Азійсько-Тихоокеанський регіон, Американський регіон, Близький Схід, Африканський регіон.

9.2. Туристичні ресурси та умови розвитку: порівняльний аналіз.

Тема 10. Туристична політика держав світу.

10.1. Сутність міжнародної туристичної політики.

10.2 Державне регулювання міжнародного туризму: регламентування, координація, стимулювання, інформаційне забезпечення, просування національного турпродукту, підготовка кадрів.

10.3 Туристична політика розвинених держав світу.

10.4 Туристична політика країн, що розвиваються.

10.5 Туристична політика України.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Всього	У тому числі				
		Лекції	Практ.	Лаборат.	Конс.	Самост. робота
Розділ 1. Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин як навчальна дисципліна						
Тема 1.1. Об'єкт, предмет вивчення, мета і завдання курсу «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин».	11	2	2			7
Тема 1.2. Загальна характеристика державного кордону України та паспортні туристичні формальності	13	2	4			7
Тема 1.3. Валютний контроль в міжнародному туризмі	13	2	4			7
Тема 1.4. Формальності безпеки і страхування туристів	11	2	2			7
Тема 1.5. Міжнародний туризм в Україні	11	2	2			7
Розділ 2. Сучасний міжнародний туризм та його регулювання						
Тема 2.1. Міжнародне туристичне право	13	2	2			8
Тема 2.2. Роль міжнародних туристичних організацій в регулюванні міжнародного туризму	12	2	2			8
Тема 2.3. Глобальні міжнародні туристичні потоки та їх організація	11	2	2			7
Тема 2.4. Регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму	10	1	2			7
Тема 2.5. Туристична політика держав світу.	10	1	2			7
Модульна контрольна робота	4	2			2	
<i>Усього годин за рік</i>	120	18	24		2	72

7.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Об'єкт, предмет вивчення, мета і завдання курсу «Міжнародний та національний туризм у сфері міжнародних відносин»	2
2	Загальна характеристика державного кордону України та паспортні туристичні формальності	2
3	Валютний контроль в міжнародному туризмі	2
4	Формальності безпеки і страхування туристів	4
5	Міжнародний туризм в Україні	2
6	Міжнародне туристичне право	4
7	Роль міжнародних туристичних організацій в регулюванні міжнародного туризму	2
8	Глобальні міжнародні туристичні потоки та їх організація	2
9	Регіональні аспекти розвитку міжнародного туризму	2
10	Туристична політика держав світу.	2
Разом		24 год.

8. Рекомендовані джерела інформації

Документи:

1. Гаазька декларація Міжпарламентської конференції по туризму від 14.04.1989 р. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_904
2. Глобальний етичний кодекс туризму. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/983_001
3. Конституція України від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності : постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 991. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-п>
6. Про курорти : Закон України від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2026-14>
7. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02 березня 2015 р. № 222-VIII. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>

8. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004р.№ 1906-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

9. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. Відомості Верховної Ради України (ред. від 26.04.2014 р., підстава 1193-18). 2014. № 31. Ст. 241.

10.Хартія туризму : Міжнародний документ від 01.01.1985р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_640 11.Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Основні:

1. Алієва-Барановська В. М. Міжнародний туризм: навч. посіб.-довідник / В. М. Алієва-Барановська, І. І. Дахно. К. : Центр учбової літератури, 2017. 344 с.
2. Божидарнік Т. В. Міжнародний туризм [текст] : навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. В. Божидарнік, Л. В. Савош [та ін.]. К. : «Центр учбової літератури», 2012. 312 с.
3. Великочий В. С. Міжнародний туризм: навч. посібник для студ. спец. 8.14010301 “Туризмознавство” /В.С.Великочий, О.І.Дутчак, В.В.Шикеринець. Ів.-Франківськ: Вид. Кушнір Г. М., 2015. 254 с.
4. Король О.Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл. Монографія. Чернівці: Чернівецький національний уні-верситет ім. Ю. Федьковича, 2018. 512 с.
5. Кудла Н.Є. Сільський туризм: основи підприємництва та гостинності [текст]: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 152 с.
6. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. Львівський національний ун-т ім.Івана Франка. Факультет міжнародних відносин. Географічний факультет. К.: Знання, 2008. 661 с.
7. Мальська, М. П. Світовий досвід розвитку туризму: підручник / М. П. Мальська, Н. М. Паньків, А. Б. Ховалко ; МОН України, Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 244 с.
8. Міжнародний туризм: навчальний посібник для студентів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство» / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника / укладачі В.С. Великочий, О.І. Дутчак, В.В. Шикеринець. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2015. 254 с.
9. Селецький С.І. Правове регулювання туризму в Україні : навчальний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2012. 186 с.

10. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія. Київ. нац. торг.- екон. ун-т. К., 2009. 462 с.
11. Щепанський Е.В. Державне регулювання розвитку туристично-рекреаційної сфери в Україні : теорія, методологія та практика : монографія. Хмельницький : ХУУП, 2018. 326 с.
12. Юрченко С.О., Юрченко О.Є. Міжнародний туризм : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризмознавство», «Міжнародні економічні відносини» / С.О.Юрченко, О.Є.Юрченко. Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2016. 328 с.

Додаткова:

1. Антоненко І.Я., Мельник І.Л. Формування інноваційного продукту круїзного туризму: монографія/Київський ун-т туризму, економіки і права. Київ: Сталь, 2016. 248 с.
2. Гудима М.М. Деякі аспекти договірної оформлення посередницьких відносин в туризмі. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 28. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. 274 с., С. 107-112.
3. Домбровська С. М., Білотіл О. М., Помаза-Пономаренко А. Л. Державне регулювання туристичної галузі України : монографія. Х. : НУЦЗУ, 2016. 196 с.
4. Законодавство України про туризм і готельну справу : збірник офіційних текстів законів станом на 1 лютого 2012 р. К. : «Центр учбової літератури». 2012. 242 с.
5. Заячківська Г. Міжнародний туризм як економічна категорія: теоретичні аспекти. *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє*. Збірник наукових праць Тернопільський національний економічний університет. Випуск 14-15, 2010, С. 80-85.
6. Кифяк В. Ф. Організація туризму: навчальний посібник. Чернівці : Книги. ХХІ, 2008. 344 с.
7. Коцан Н. Н., Мазурець Р. Р. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Л.Українки. Розділ 3. Міжнародні економічні відносини*. № 6. 2008. С. 148-153.
8. Мальська М.П., Микитенко Н.О., Котловський А.М. Англо-український словник термінів сфери туризму/ Львівський національний університет імені Івана Франка. Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 448 с.

9. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO World Tourism Organization) URL : <http://www.world-tourism.org>.
10. Офіційний сайт департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку та торгівлі України URL : <http://www.me.gov.ua/Documents/MoreDetails?lang=ukUA&id=2c48859c-3471-4508-8d0d-60df67c47e84&title=ProUpravlinniaTurizmuTaKurortiv>

Сайти державних установ

1. Державна міграційна служба України. Біометричні документи в Україні. URL: <https://dmsu.gov.ua/faq/biometrichni-dokumenty-v-ukrajni.html>
2. Державна міграційна служба України. Закордонний паспорт. URL: <https://dmsu.gov.ua/faq/zakordonnij-pasport.html>
3. Перетинання кордону організованими туристичними групами. Державна прикордонна служба України. URL: <http://dpsu.gov.ua/ua/Peretinannya-kordonu-organizovanimi-turistichnimi-grupami/>
4. Поради подорожуючим. МЗС України. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/consular-affairs/travel-advice>